

ชื่อผลงานวิจัย

เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ในรายวิชา
สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ ของนักศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี
วิทยาลัยอาชีวศึกษารักรัตน์พัฒนชยการและเทคโนโลยี
ปีการศึกษา 2562

ผู้วิจัย

นางทับทิม เสิ่นเจริญ
ตำแหน่ง ครูผู้สอน
บช.บ./กศ.ม.

วิทยาลัยอาชีวศึกษารักรัตน์พัฒนชยการและเทคโนโลยี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปีพุทธศักราช 2561

ประเภทงานวิจัย : วิจัยการเรียนการสอน (วิจัยในชั้นเรียน)

ชื่องานวิจัย	:	ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ใน รายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ ของ นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามักดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2562
ผู้วิจัย	:	นางทับทิม เอี่ยมเจริญ
ตำแหน่ง	:	ครูผู้สอน
วุฒิการศึกษา	:	บช.บ. มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพมหานคร , กศ.ม. มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก
สถานที่ติดต่อ	:	วิทยาลัยอาชีวศึกษามักดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี 39 ซอย 12 ถนนประชาหารรษา อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000 โทรศัพท์ 055 716 459 โทรสาร 055 716 951
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	:	ปีการศึกษา 2562
ประเภทงานวิจัย	:	วิจัยในชั้นเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการสอนแบบปกติ และการสอนแบบสถานการณ์จำลองของนักศึกษา ปวส.2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามักดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษา ปวส.2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามักดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2562 จำนวน 20 คน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยึดถือกระบวนการใช้ เทคนิคการสอนแบบสถานการณ์จำลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการ วิจัย ได้แก่ แผนการเรียนรู้รายวิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบ ปรนัย 4 ตัวเลือก 10 ข้อ 1 ฉบับ แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนเป็นคำถามแบบปลายเปิด ผลคะแนนเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองเครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมสถานการณ์ จำลองโดยครูผู้สอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อสถานการณ์จำลอง เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 80 นั้น พบว่า มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90 และมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในด้านการพัฒนาของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 90

กิตติมากรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ในรายวิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายเกี่ยวกับภาษีที่นักบัญชีควรรู้ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดีและเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2562 ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูง จาก ดร.พิทักษ์ มหุณูพาชัย ผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี , ดร.ธิตี มหุณูพาชัย รองผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษาภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี และ ดร.ณภณัฐ เสาวรงค์ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา ภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี ที่ปรึกษางานวิจัยที่กรุณาส่งเสริม อำนวยการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน ให้คำแนะนำการดำเนินการวิจัย ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี ยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึง ความทุ่มเทและความตั้งใจจริงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและแก้ปัญหาการเรียน การสอน จึงขอมอบส่วนดีทั้งหมดนี้ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนทำให้ผลงานวิจัยสำเร็จ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ศึกษาและขอมอบความกตัญญูทเวที แต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดเพียงผู้เดียว และยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามา ศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยต่อไป

ขอบคูนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 1 ห้อง 1 อันเป็นที่รักทุก คน ที่ทำให้ความร่วมมือในกิจกรรมการวิเคราะห์แก้โจทย์ปัญหาสมการบัญชี งานวิจัยนี้ประสบความสำเร็จ และขอบคูนคณะครูและบุคลากรวิทยาลัยอาชีวศึกษาภัคดีพัฒนวิชาการและเทคโนโลยี ที่คอยให้ กำลังใจ ให้คำปรึกษามา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นิยามศัพท์

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด/ทฤษฎี

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

อภิปรายผล

ข้อเสนอแนะ

บทที่ 1

บทนำ

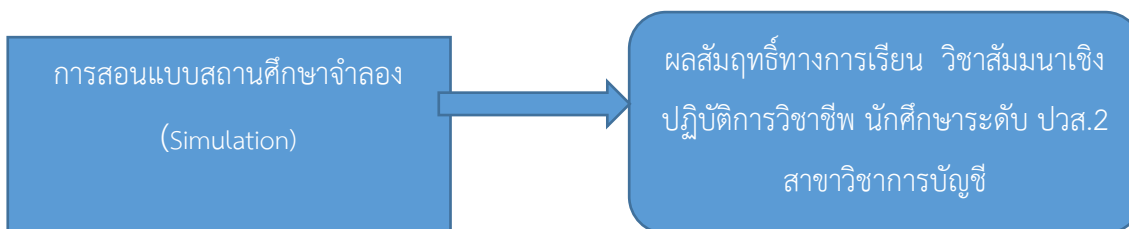
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประสบการณ์ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ สำหรับ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี ประจำภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2561 ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ 3 คาบที่ 7-9 ชื่อ หน่วย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบัญชี เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ ผลการประเมินการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ปรากฏว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีการสอนแบบ Jigsaw พบปัญหานักศึกษา ไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม ขาดความรับผิดชอบต่อนื่องที่รับมอบหมาย ทำให้มีจำนวน ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ร้อยละ 67 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80 และในภาคเรียนที่ 2/2562 ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยอาชีวศึกษากักดี พณิชยการและเทคโนโลยี ให้ปฏิบัติหน้าที่สอนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการ- วิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จากบันทึกหลังสอน ของภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2561 ข้าพเจ้าจึงได้มีแนวทางในการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอนเดิม โดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนของทีศนา แคมมณี(2552, หน้า 370-373) วิธีการสอนเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ กำหนดไว้ ด้วยวิธีการที่แตกต่างจากประสบการณ์ของผู้สอนที่ได้มีโอกาสศึกษาและแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน พบว่าวิธีการสอนมีหลายวิธี สามารถใช้ได้ตามความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนแบบสถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่ผู้เรียนจะได้เกิด การเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหาของสถานการณ์ ได้มีการตัดสินใจ ใช้ไหวพริบ และใช้ความคิดใน การแก้ปัญหาของสถานการณ์ นอกจากนี้ยังจะช่วยให้ ผู้เรียน ได้เข้าไป มี ปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์ ฝึกทักษะ ที่สนุก ให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก และการกล้าตัดสินใจเผชิญกับการแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นการ ตัดสินใจที่จะส่งผลถึงผู้เรียนในลักษณะเดียวกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง ซึ่งผู้เรียนเองจะได้เข้าไปมี ปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์จนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชา พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพ ต่อไปได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้หาวิธีการที่จะจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนมีความ กระตือรือร้นมากขึ้น จึงคิดนำการสอนโดยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง เน้นกระบวนการและบรรยากาศ ทั้งหมดของการแสดงจริงมาไว้ในห้องเรียน เพื่อศึกษาและแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สูงขึ้น อีกทั้งให้ผู้เรียนได้เกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการสอนแบบปกติ และการสอนแบบสถานการณ์จำลอง ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการเพชรเกษม
  2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกา++รจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
- กรอบแนวคิดในการวิจัย**

ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ ดีขึ้นในอัตราร้อยละ 80 หลังการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

นิยามศัพท์

1. สถานการณ์จำลอง (Simulation) หมายถึง วิธีการสอนที่จำลองสถานการณ์จริงมาไว้ในชั้นเรียน โดยพยายามทำให้เหมือนจริงที่สุด มีการกำหนดกติกาเงื่อนไขแล้วแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ให้เข้าไปเล่นในสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการเผชิญกับปัญหาจะต้องมีการตัดสินใจใช้ไหวพริบ
2. ความพึงพอใจ วิรุ พ พรรณเทวี (2542 : 11) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นอยู่กับแต่ละบุคคลอาจจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ค่าเฉลี่ยคะแนนความก้าวหน้าทางการเรียนที่ได้จากผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจากการเรียนการสอน
4. ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปี ที่ 2 ห้อง 2/1 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษากักดีพนิชยการและเทคโนโลยี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด/ทฤษฎี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2528 : 263-264) ได้กล่าวถึง การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองนับเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิผล และได้รับการสนับสนุนให้นำมาใช้อย่างกว้างขวาง เพราะสถานการณ์จำลองมีคุณค่าและประโยชน์ ดังนี้

1. ให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนในด้านการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การวางแผน การควบคุมสถานการณ์ การทำงานเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว ซึ่งพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดในระดับสูง ๆ เหล่านี้ผู้เรียนมักไม่ได้รับการพัฒนาด้วยเทคนิควิธีสอนอื่น ๆ ดังนั้นสถานการณ์จำลอง จึงสามารถช่วยพัฒนาพฤติกรรมดังกล่าวนี้ได้เป็นอย่างดี

2. การสอนแบบจำลองสถานการณ์ ส่วนใหญ่มักจะเน้นการสอนกระบวนการมากกว่าการให้ข้อเท็จจริง ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาและความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนจนไม่สามารถจะจัดสอนให้ผู้เรียนเข้าใจได้ด้วยวิธีใช้แบบเรียนและวิธีบรรยายหรือวิธีสอนอื่น ๆ ง่ายขึ้น

3. ช่วยเสริมความเข้าใจของผู้เรียนโดยผ่านประสบการณ์และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มองเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมในสถานการณ์การเรียนรู้

4. สถานการณ์จำลอง จะช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้เข้าร่วมในสถานการณ์อย่างกระตือรือร้น เพราะสถานการณ์ จำลองสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ จริงที่ตรงกับชีวิตจริงของเขามากกว่า ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดในห้องเรียน อย่างไรก็ตามสถานการณ์จำลองจะเป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์จำลองที่พัฒนาขึ้นถ้าสถานการณ์ที่พัฒนาขึ้นใช้ไม่ดีพอ ก็ไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้นได้ ดังนั้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาประเด็นที่จะนำมาสร้างเป็นสถานการณ์จำลองจึงเป็นสิ่งสำคัญด้วยเหมือนกัน

5. สถานการณ์จำลองเป็นสถานการณ์ที่แทนกระบวนการชีวิตจริง ดังนั้นนักเรียนจะได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ จากสถานการณ์ที่ได้จัดให้แปลกออกไปจากประสบการณ์ที่เคยได้รับในห้องเรียน และสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ก็สามารถถ่ายโยง ผสมผสาน และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้มากขึ้น

6. เกมจำลองสถานการณ์ประหยัดกว่าสถานการณ์ในชีวิตจริงทั้งในด้านการเตรียมและผลที่ได้รับ เช่น ผลการตัดสินใจของนักเรียนคนหนึ่งที่ไม่มีประสบการณ์มาก่อนจะสิ้นเปลืองมาก และบางครั้งผลที่เกิดขึ้นอาจทำให้เกิดอันตรายจนยากแก่การแก้ไข

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2552 : 81) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองไว้ว่า

1. ช่วยให้ออกาสผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการ

สื่อสาร กระบวนการคิด เป็นต้น

2. ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงมาก เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย
  3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดประสบการณ์ที่เพิ่มประสิทธิภาพความจำได้ดี สามารถถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  4. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดทดลองจริงได้ตามสมมติฐาน การทดสอบและการประยุกต์ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในวิธีการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา
  5. ช่วยควบคุมเวลาในการจัดการเรียนรู้ได้ดี และสามารถประเมินผลได้อย่างถูกต้อง
- จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ รูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการสอนให้ท่องแท้ก่อน แล้วใช้ทฤษฎีเป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น หากผู้สอนมีความเข้าใจในนวัตกรรมการสอน ก็จะส่งผลให้ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จแก่ผู้เรียนยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมปรารถนา ศรีรัมย์ (2548 : 65-67) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนช่วยสอนแบบสถานการณ์จำลอง บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต วิชาการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ สาขาวิชาพาณิชยกรรม ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 27 คน โดยทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนแบบกลุ่มเดี่ยวก่อนสอบและหลังสอบ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสถานการณ์จำลองบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สร้างขึ้นมามีประสิทธิภาพ 85.63/83.94 และเมื่อนำค่าเฉลี่ยผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบกับกันด้วยค่าที่ ีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสถานการณ์จำลอง สูงกว่าหลังการเรียน โดยคะแนนของแบบทดสอบหลังการเรียนเท่ากับ 119.88 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบก่อนการเรียนเท่ากับ 54.66แสดงให้เห็นว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสถานการณ์จำลองบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนาขึ้นทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

เนตรา มุลดวง (2550 : 53-75) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 86.45/85.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลคิดเป็นร้อยละ 73.77 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แตกต่างหรือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์ (2550 : 63-102) ได้ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองผสมกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีจุดมุ่งหมาย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เกิดจากการใช้สถานการณ์จำลองผสมผสานเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชบพิธ สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2549 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม(Cluster Random Sampling) โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองผสมผสานเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสาธารณะ แบบบันทึกพฤติกรรมจิตสาธารณะ แฟ้มสะสมงาน และแบบทดสอบจิตสาธารณะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ผลการศึกษาพบว่า (1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองผสมผสานเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวม ก่อนทดลอง หลังทดลอง และหลังทดลอง 1 สัปดาห์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองผสมผสานเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยแยกตามรายองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 3 องค์ประกอบ ก่อนทดลอง หลังทดลอง และหลังทดลอง 1 สัปดาห์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ

กฤษณพงษ์ พรหมบึงรำ (2551 : 37-59) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการใช้สถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย บทเรียนสถานการณ์จำลอง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ (1) บทเรียนสถานการณ์จำลองประกอบด้วยแผนการสอนจำนวน 3 แผน ได้แก่ 1) การทักทาย การแนะนำตนเอง และการแนะนำผู้อื่น 2) การสนทนาทางโทรศัพท์ และ 3) การฝากข้อความทางโทรศัพท์ แต่ละแผนการสอนจะมีรูปแบบการจัดกิจกรรมคือ ขั้นตอนการเตรียมการขั้นตอนการแสดง และขั้นตอนการอภิปราย กระบวนการสร้างบทเรียนเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) การศึกษาหลักสูตร 2) การศึกษารูปแบบวิธีการและลักษณะสถานการณ์จำลอง 3) การคัดเลือกสถานการณ์จำลอง 4) การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง 5) การสร้างแผนการสอน 6) การนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 7) การแก้ไขปรับปรุง และ 8) การทดลองใช้ (2) นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (3) นักศึกษามีความเห็นโดยภาพรวมว่า การใช้สถานการณ์จำลองในวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ด้านการจัดสถานการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเตรียมการ ด้านการประเมินผล และด้านระยะเวลา

การจัด

จาทรงศ์ เอี่ยมสะอาด (2552 : 109-111) ได้ศึกษากิจกรรมการสาธิตและสถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการดำเนินงานฝั ยแม่บ้าน วิชางานแม่บ้านโรงแรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี ที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมการโรงแรม ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมการ- โรงแรม ภาคเรียนที่ 1/2551 วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา จำนวน 35 คน 1 ห้องเรียนซึ่งได้มาจากการเลือกเจาะจง (Purposive Sampling) ใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมงไม่ "รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การดำเนินงานฝาย แม่บ้าน จำนวน 7 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน จำนวน 7 ชุด แบบสอบถามวัดความ พึงพอใจและสถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนี ประสิทธิภาพ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสาธิตและสถานการณ์ จำลอง เรื่อง การดำเนินงานแม่บ้าน วิชางานแม่บ้านโรงแรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีประสิทธิภาพ 86.79/86.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้และดัชนีประสิทธิผลของแผนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.6298 หมายความว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 62.98 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ ในระดับมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรแบบจำกัด (Finite population) Yamane (1973) จาก นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามัธยมศึกษาและ เทคโนโลยีการจัดการเพชร

การกำหนดขนาดและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามัธยมศึกษา และเทคโนโลยี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้อง 2/1 จำนวนนักศึกษา 20 คน

สถิติที่ใช้การวิจัย

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 10 ข้อ 1 ฉบับ
3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนแบบสถานการณ์จำลองเป็นคำถามแบบปลายปิด
4. ผลคะแนนเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการสอน ประกอบด้วย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองโดยครู
2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนโดยสถานการณ์

จำลองการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อสถานการณ์จำลองเป็นคำถาม 5 ระดับ ดังนี้

- แบบสอบถามใช้มาตราส่วน ประมาณค่า 5 มาตราส่วน

ถ้าตอบมากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
ถ้าตอบมาก	หมายถึง	4	คะแนน
ถ้าตอบปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
ถ้าตอบน้อย	หมายถึง	2	คะแนน
ถ้าตอบน้อยที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

- การแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง	2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง	1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง	1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. กล้องถ่ายภาพ (บันทึกภาพขณะปฏิบัติกิจกรรม)

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

- นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นที่สอนทั้งหมด 1 ห้องเรียน รวม 20 คน (ทดลองเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม) ในชั่วโมงเรียน เป็นเวลา 3 สัปดาห์ 6 คาบเรียน ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
- ปรับปรุงแผนจัดการเรียนรู้หาข้อบกพร่องที่พบจากการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงแผนจัดการเรียนรู้
- สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา ก่อนเรียน 10 ข้อ และ หลังเรียน 10 ข้อ (10 คะแนน) เป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน
- นำแบบทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3-5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็น

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดยเริ่มทำแบบทดสอบและแบบสอบถามความรู้โดยผู้เรียนประเมินตนเองก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการสอนสถานการณ์จำลอง

ขั้นตอนเตรียมการ

- ศึกษาสภาพของปัญหา และสรุปถึงปัญหา ในการจัดการเรียนการสอนและสิ่งที่ต้องปรับปรุง
  - กำหนดหัวข้อที่ จะทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา
  - ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - กำหนดกรอบโครงร่างในการจัดการเรียนการสอน โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
  - ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
- รายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้
- เตรียมแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียนศึกษาจากของ สุพินญา คำขจร (2550 : 151) ซึ่ง เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)
  - ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง จากผลงานวิจัยของบุคคลที่นำออกเผยแพร่

ขั้นตอนดำเนินการ

1. ศึกษาและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดย ในรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้
2. สร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครอบคลุมเนื้อหา (ก่อนเรียน 10 ข้อและหลังเรียน 10 ข้อเป็นข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบคู่ขนาน)
3. นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ข้อเสนอแนะข้อคิด และนำมาปรับปรุง แก้ไข ให้ถูกต้องสมบูรณ์
4. จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยสถานการณ์จำลองในสัปดาห์ที่ 3-4
5. วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติเพื่อทราบถึงคะแนนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีการดำเนินการสอนโดยสถานการณ์จำลอง

สัปดาห์ที่ 3 เตรียมการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง

1. ครูผู้สอนแนะนำการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
2. มอบหมายใบงานให้นักศึกษาช่วยกันเตรียม การจัดสัมมนาตามกระบวนการของการ จัดสัมมนา ในหัวข้อ “กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ โดยให้นักศึกษาร่วมกันกำหนดหน้าที่ตามความถนัดและความสามารถดังนี้ ประธานจัดงาน, รองประธาน, เลขานุการ, เกร็ดวิทยากร, พิธีกร, ฝ่ายเอกสาร, ฝ่ายทะเบียน, ฝ่ายประเมินผล, ฝ่ายปฏิคม, ฝ่ายสถานที่ฝ่ายจัดเลี้ยง, ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่าย招待ที่ศนูปรกรณ์ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำให้ คำปรึกษา และจัดเตรียมแบบฟอร์มเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวอย่างโครงการ ตัวอย่างแบบฟอร์มคำสั่งหนังสือเชิญวิทยากร แบบประเมิน กำหนดการ และเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ เป็นต้น
3. นักศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ในสัปดาห์ที่ 4

สัปดาห์ที่ 4 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคสถานการณ์จำลอง

1. ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบ เพื่อประเมินความรู้ก่อนเรียน
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมตามสถานการณ์จำลอง โครงการอบรมสัมมนา หัวข้อ “กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้” เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมนักศึกษาทุกคนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการจัดสถานการณ์จำลอง ตามกำหนดการที่กำหนดให้
3. ครูผู้สอนสรุปความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักศึกษาควรรู้
4. ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบ เพื่อประเมินความรู้หลังเรียน
5. ทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง

วิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
2. สร้างแบบทดสอบและแบบสอบถาม โดยได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการฝ่ายวิชาการวิทยาลัยเทคโนโลยีการจัดการเพชรเกษม เพื่อตรวจสอบครอบคลุมของเนื้อหาและนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ และสอบถามความพึงพอใจของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. นำการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองไปใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมครอบคลุมเนื้อหา
5. นำการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการไว้ดังนี้

นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาในกลุ่มใหญ่ ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี โดยเป็นคนละกลุ่มกับนักศึกษากลุ่มทดลอง โดยให้แต่ละคนเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ก่อนเรียนได้ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน แบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ และหลังจากเรียนครบตามจุดประสงค์แล้วผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน แล้วจึงนำไปหาค่าเฉลี่ยร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียน เปรียบเทียบกับหลังเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสถานการณ์จำลอง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการจัดการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง ในรายวิชาสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ ระดับชั้น ปวส.2 สาขาวิชาการบัญชี

รายการ	จำนวน (คน)	คะแนน 10 คะแนน		คิดเป็นร้อยละ		ระดับของการ พัฒนาการ		
		ผ่าน เกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์	ผ่าน เกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์	เพิ่มขึ้น	เท่า เดิม	ลดลง
ก่อน จัดการเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง	20	5	15	33.33	66.67			
หลัง จัดการเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง	20	18	2	90	10	17	2	1

จากตารางที่ 1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า จำนวนผู้ที่ผ่านเกณฑ์ เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 33.33 เป็นร้อยละ 90 และมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์จากเดิมร้อยละ 66.67 ลดลงเหลือร้อยละ 10 โดยผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 85

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาจากการเรียน โดยใช้เทคนิคจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

การทดสอบ	จำนวน นักศึกษา (คน)	คะแนนเต็ม 10 คะแนน	คะแนนรวม 320 คะแนน	X	S.D.
ก่อนเรียน	32	10	118	3.69	5.481
หลังเรียน	32	10	257	8.03	3.263

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ สถานการณ์จำลอง โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ($X = 8.03$)

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

รายการ	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. นักศึกษาพอใจในการเรียนแบบเป็นกลุ่ม เพราะรู้สึกว่เพื่อนทุกคนในกลุ่มได้ช่วยเหลือกัน	4.73	.432	มากที่สุด
2. การเรียนแบบรวมกลุ่มช่วยเหลือมีความเป็นกันเอง ทุกคนเป็นมิตรกันมากที่สุด	4.55	.561	มากที่สุด
3. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเป็นการทำให้คนเก่งมีโอกาสได้ช่วยเหลือคนอ่อน	4.43	.722	มาก
4. การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น	4.68	.348	มากที่สุด
5. การเรียนแบบกลุ่มทำให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา	4.27	.682	มาก
6. การเรียนแบบนี้ทำให้มีอิสระในการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าในการที่จะถามและ ออกความคิดเห็นร่วมกัน	4.66	.717	มากที่สุด
7. การเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองนี้ทำให้เรียนง่ายขึ้น	4.31	.589	มาก
8. เนื้อหาในกิจกรรมที่ร่วมกันมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	4.52	.445	มากที่สุด
9. มีการปรึกษาหารือ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้สร้างความน่าสนใจ	4.71	.534	มากที่สุด
10. มีโอกาสได้อ่าน เขียน และวิเคราะห์สิ่งใหม่ๆ ร่วมกัน และคนที่เรียนอ่อนกล้าแสดงความคิดเห็นได้ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ทุกคนต้องมีส่วนร่วม	4.75	.882	มากที่สุด
รวม	4.56	.663	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($X = 4.56$) โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้

- มีโอกาสได้อ่าน เขียน และวิเคราะห์สิ่งใหม่ๆ ร่วมกัน และคนที่เรียนอ่อนกล้าแสดงความคิดเห็นได้ เนื่องจากเป็น การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ทุกคนต้องมีส่วนร่วม ($X = 4.75$)

- นักศึกษาพอใจในการเรียนแบบเป็น กลุ่ม เพราะรู้สึกวา เพื่อนทุกคนในกลุ่ม ได้ช่วยเหลือกัน ($X = 4.73$)

- มีการปรึกษาหารือ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายทำให้สร้างความน่าสนใจ ($X = 4.71$)

- การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ($X = 4.68$)

- การเรียนแบบนี้ทำให้มีอิสระในการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าในการที่จะถามและ ออกความคิดเห็นร่วมกัน ($X = 4.66$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 80 นั้น พบว่า มีผู้ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90 และมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนในด้านการพัฒนาของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนดีขึ้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง แตกต่างกัน โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นักศึกษาที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง ในรายวิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษากักตุนพัฒนาการและเทคโนโลยี จากการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนรู้และคะแนนทดสอบของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมจากแบบประเมินตนเอง และคะแนนทดสอบ พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงขึ้น ซึ่งแยกพิจารณา ดังนี้

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา สัมมนาเชิงปฏิบัติการการวิชาชีพ เรื่อง กฎหมายที่นักบัญชีควรรู้ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง สามารถลดปัญหาการไม่มีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะช่วยเหลือกันและกันได้เรียนรู้ถึงการทำงานเป็นทีม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งสิ่งสำคัญทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน เกิดปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการกำหนดบทบาทตามความสามารถ ความเหมาะสม และตามความสมัครใจของแต่ละบุคคลเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งเกิดการสอนตนเอง ทำให้เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และในด้านการพัฒนาของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนที่ดีขึ้น 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง แตกต่างกัน โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เนตรา มุลดวง (2550:53-75) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน หลังการเรียนด้วยแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ แตกต่างหรือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ผลของความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้เรียนได้มีโอกาสได้อ่าน เขียน และวิเคราะห์สิ่งใหม่ ๆ ร่วมกัน และคนที่เรียนอ่อนกล้าแสดงความคิดเห็นได้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ทุกคนต้องมีส่วนร่วม ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น มีการปรึกษาหารือ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายทำให้สร้างความน่าสนใจและสนุกกับการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จาตุรงค์ เอี่ยมสะอาด (2552 : 109-111) ที่มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสถานการณ์จำลอง พบว่านักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง อยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสและเอื้อให้ผู้เรียนได้ใช้สถานการณ์จำลอง หรือจัดสถานการณ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงมากที่สุด เช่น การเชิญวิทยากรที่มากด้วยประสบการณ์จากหน่วยงานต่าง ๆ มาพูดสนทนาในบางโอกาสในชั้นเรียน

1.2 ครูผู้สอนควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ โดยเลือกใช้ตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนในห้องเรียนที่เน้นให้นักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดี และสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงานกลุ่มกบตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักศึกษาชั้นอื่น ๆ และรายวิชาอื่น ๆ

2.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง จะประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความพร้อมของ ครูผู้สอน และผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนต้องเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญโดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และการปฏิบัติอย่างจริงจัง ด้านครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการสอนจากการบรรยายเนื้อหาเพียงอย่างเดียวมาเป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำกิจกรรม และการปฏิบัติงานของผู้เรียน รวมถึงครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้เตรียมการสอนมากขึ้นเพื่อสร้างสถานการณ์จำลอง และต้องมีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- ทิตนา แชมมณี. (2551). รูปแบบการสอนที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : บริษัท แอคทีฟพรีน จำกัด.
- ทิตนา แชมมณี. (2547). วิธีการสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2552). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
พิมพ์ครั้งที่ 10 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์และอรทัย มูลคำ. (2551). 21 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เนาวะรัตน์ ถาวร. (2546). ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความมีน้ำใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์.
- จาดุรงค์ เอี่ยมสะอาด. ศึกษาการพัฒนาผลการการเรียนรู้ เรื่องการดำเนินงานฝ่ายแม่บ้าน วิชางานแม่บ้านโรงแรม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคหกรรมการ-โรงแรม โดยการสาธิตและสถานการณ์จำลอง. รายงานวิจัยในชั้นเรียน. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครราชสีมา .2552.